

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 16. Decembra 2013
Br. ref.: RK520/13

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЛJIVОСТИ

у

слуčaj br. KI88/13

Podnositelj

Nazmi Mustafi

**Ocena ustavnosti odluke Apelacionog suda Kosova
K.P./K.V. nr-186/2013 od 01. juna 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnositelj zahteva

1. Podnositelj zahteva je gd. Nazmi Mustafi iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava odluku Apelacionog suda Kosova K.P./K.V. br. 186/2013 od 01. juna 2013. god., kojom je odbijena njegova žalba kao neosnovana.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke o zameni kaucije sudskim pritvorom, koja je navodno povredila prava podnosioca na slobodu i bezbednost, kao što je garantovano članom 29. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 5. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Evropska konvencija).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. (7) Ustava, članovima 22. i 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom суду Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. Poslovnika o radu Ustavnog суда (u daljem tekstu Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 19. juna 2013. god., podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 24. juna 2013. god., predsednik je imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Enver Hasani.
7. Dana 22. oktobra 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznaložilo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Dana 02. aprila 2012. god., podnositac zahteva je uhapšen i naložen je njegov pritvor, koji je razmotren i produžen nekoliko puta.
9. Dana 03. decembra 2012. god., glavna rasprava pred Okružnim sudom u Peću je počela.
10. Dana 14. februara 2013. god., dozvoljeno je uslovno oslobođanje podnosioca zahteva pod uslovom da položi kauciju i da predstavi svoje putne isprave.
11. Dana 23. maja 2013. god., nakon što je podnositac bio osuđen kaznom, Okružni sud u Peću je (presudom P. br. 346/12) odredio pritvor protiv podnosioca sve dok presuda ne postane pravosnažna.
12. Okružni sud je obrazložio svoju odluku na sledeći način:

(...) okrivljeni Nazmi Mustafi je sada u sasvim drugačijoj poziciji. On ostaje kažnjen zbog ozbiljnih krivičnih dela i on je prihvatio jedinstvenu kaznu od 5 godina zatvora. On takođe treba da plati dosta visoku novčanu kaznu, koja se može pretvoriti u kaznu zatvora, ukoliko se ne isplati tokom izdržavanja kazne. Njemu je takođe zabranjeno da drži javnu kancelariju za vremenski period od 3 godine nakon njegovog oslobođanja. Na kraju, pošto je kažnjen, njegov posao u STRK će se sada prekinuti. Veće smatra da, kada se sve ove okolnosti kombinuju, pružaju nam pregled o okrivljenom koji je ustvari jasan, i ovo na drugoj strani predstavlja substancijalnu opasnost za bekstvo.

(...)

Veće takođe treba da utvrdi da li bi alternativne mere bile dovoljne da obezbede prisutnost okrivljenog na Kosovu do trenutka kada presuda postane pravosnažna. Mišljenje veća je da je položaj okrivljenog sada izmenjen na dramatičan način, tako da bi bilo koja druga mera osim pritvora bila neadekvatna, zato što bi takve mere predstavljale mogućnost bekstva i bile bi nedovoljne da obezbede prisutnost okrivljenog na Kosovu, kako bi žalba bila u toku, i uklonile gorepomenute opasnosti.

13. Podnositelj zahteva je uložio žalbu protiv presude, uglavnom zbog toga što „odлуka kojom je nametnut sudski pritvor protiv Nazmi Mustafe sadrži logično neslaganje i protivrečnost u svom obrazloženju i ne postoje razlozi koji ukazuju da postoji opasnost od bekstva, naprotiv, postoje posebne okolnosti koje se protive toj opasnosti i da je prethodno rešenje o kauciji još uvek na snazi.“
14. Dana 01. juna 2013. god., Apelacioni sud Kosova (K.P./K.V. br. 186/2013) je odbio žalbu podnosioca kao neosnovanu.

Tvrđnje podnosioca zahteva

15. Podnositelj zahteva tvrdi da je odluka Apelacionog suda Kosova (K.P./K.V. br. 186/2013) od 01. juna 2013. god., rezultirala sa tri povrede:

“Povrede člana 5. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Povrede Ustava Republike Kosova, Povrede odredaba člana 274, 275. stava 1, člana 276. i člana 277. (posebno bitne povrede stava 4), a u vezi sa članom 39.3. stav 1, člana 281. stav 1. i 2. podstav 1. tačka (i), (ii), (iii) Zakona o krivičnom postupku Kosova.”

16. Podnositelj zahteva posebno tvrdi da

„Rešenja Osnovnog suda u Peći i Apelacionog suda Kosova su pravno neosnovana, bez pravnog obrazloženja na izreci, ona su sastavljena na osnovu prepostavki, kopije su jedno drugog, politički su motivisana, diskriminatorska, motivisana da zaštite zločince, sa zloupotrebom miliona evra, u cilju sprečavanja otkrivanje istine, od onih koje sam krivično gonio i ispitivao, ja sam žrtva prljavih poslova i neuspeha pravosuđa na Kosovu.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

17. Podnositac zahteva uglavnom tvrdi da su član 5. (Pravo na slobodu i sigurnost) EKLJP i više članova Krivičnog zakona bili povređeni.
18. Pre svega, Sud ispituje da li je podnositac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost zahteva koji su određeni Ustavom i dalje navedeni u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.
19. U tom smislu, član 113. Ustava propisuje:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način“.
(...)
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.
20. Pored toga, član 49. Zakona predviđa:

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnositac primio sudsку odluku“.
21. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnositac zahteva tražio utočište da bi zaštitio svoja prava pred Apelacionim sudom Kosova. Sud, takođe, primećuje da je presuda Apelacionog suda od 23. maja 2013. god. i da je podnositac podneo svoj zahtev Sudu 19. juna 2013. god.
22. Dakle, Sud smatra da je podnositac zahteva ovlašćena stranka, da je iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom i da je podneo zahtev u roku od četiri meseca.
23. Međutim, Sud, takođe, mora da uzme u obzir član 48. Zakona, koji predviđa:

Podnositac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori.
24. Štaviše, pravilo 36. Poslovnika predviđa:

„(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan“.

„(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
[...] ili
b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili
[...] ili
d) da podnositac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju“.

25. Podnositac zahteva uopšteno tvrdi da odluka Osnovnog i Apelacionog suda *nisu zakonski osnovane (...) sastavljene su na osnovu pretpostavki, (...) i politički su motivisane (...).* U stvari podnositac ne dostavlja argument na osnove ustavnosti, on se samo ne slaže sa odlukom Apelacionog suda i poziva se na „*kršenje člana 5. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda*“ i na „*kršenje Ustava Republike Kosova.*“
26. Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi činjeničnim ili zakonskim greškama (zakonitost) koje su navodno počinili redovni sudovi, osim ukoliko su i kada su te greške mogle prekršiti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
27. Sud primećuje da je Apelacioni sud odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca sa sledećim obrazloženjem:

„Sud se slaže sa ocenom prvostepnog suda da je jedina relevantna okolnost o određivanju restriktivnih mera protiv okrivljenih opasnost od bekstva, dok ostali uslovi na osnovu člana 281. stav 1, podstav 2, tačke (ii) i (iii) ZKPK-a, (razlog da se veruje da će okrivljeni omesti napredovanje krivičnog postupka, i opasnost od ponavljanja krivičnog dela), dalje ne postoje, pošto je tužilac završio sa izlaganjem dokaza.“

„Prvostepeni sud je sa pravom dao glavnu težinu promeni okolnosti prouzrokovanih krivicom svih okrivljenih, i očekivane oštretne kazne ako presuda postane pravosnažna. Ovim je ranije utvrđena opasnost značajno povećana.“

„U vezi sa Nazmi MUSTAFOM [podnositac], glavni faktori koji posebno sačinjavaju opasnost od bekstva su njegov pristup dovoljnim finansijskim izvorima van zemlje. Njegovi argumenti da mora da brine o bolesnim članovima svoje porodice, i da je on jedini izdržavalac porodice nisu bili ubedljivi, jer bi u slučaju pravosnažnosti zatvorske kazne protiv njega on bio odvojen od svoje porodice tokom izdržavanja kazne. U ovakvoj situaciji on ne bi bio u stanju da i dalje izdržava porodicu.“

„Činjenica da se on odazivao svim pozivima, i da je prisustvovao svim sudskim sednicama dok je bio na slobodi uz kauciju uzeto je u obzir od strane prvostepenog suda na pravedan način, u njegovu korist. Međutim, zadnjim okrivljivanjem nastala je jedna nova situacija, koja dovodi do zaklučka da se motivacija okrivljenog da pobegne od pravde ne može na dovoljan način kontrolisati kaucijom.“

„Tvrđnja o tome da je rešenje o kauciji još uvek na snazi ne стоји. Jasno je da novo rešenje nakon donošenja presude na osnovu člana 393. stav 3, vezano za stav 281. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Kosova prevazilazi i zamenjuje prethodno rešenje o kauciji.“

(...)

„Imajući u vidu opasnost od bekstva, sud ne vidi ni jednu alternativnu meru, ili neku kombinaciju, koja bi bila dovoljna za otklanjanje opasnosti.“

28. Sud primećuje da je Apelacioni sud „*dao glavnu težinu promeni okolnosti izazvanih osudom*“ podnosioca, smatrajući da neočekivane okolnosti vode do „*zaključka da motiv okrivljenog da izbegne pravdu, ne može dovoljno da se kontroliše samo uz kauciju*“ i da odluka o sudskom pritvoru „*prevazilazi i zamenjuje prethodno rešenje o kauciji.*“
29. Sud smatra da je pruženo obrazloženje od strane Apelacionog suda u odgovoru na tvrdnje podnosioca zahteva, jasno i dobro obrazloženo. U stvari, Apelacioni sud je u potpunosti odgovorio na tvrdnje podnosioca zahteva da *izrečen sudski pritvor (...) sadrži logičnu nedoslednost i protivrečnosti u obrazloženju*, kao i to da ne postoji opasnost od bekstva.
30. Sud dalje smatra da podnositac zahteva nije potkrepio i dokazao da neočekivana osuda ne predstavlja novu okolnost sa relevantnom težinom da promeni činjenično stanje gde samo kaucija nije dovoljna da spreči opasnost od bekstva.
31. Dakle, tvrdnje da je presuda Apelacionog suda povredila njegova prava i slobode zaštićene Ustavom i član 5. EKLJP su neosnovane. (Vidi, Vanek protiv Republike Slovačke, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.)
32. Sud podseća da Ustavni sud nije apelacioni sud koji razmatra odluke donete od strane redovnih sudova. To je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
33. Dakle, Ustavni sud ne nalazi da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravedni ili proizvoljni (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, ESLJP odluka o prihvatljivosti zahteva, br. 17064/06, od 30. juna 2009. god.).
34. Sve u svemu, zahtev je očigledno neosnovan i kao takav je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36. (1) i (2) b) i d) Poslovnika o radu, dana 22. oktobra 2013. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani